

Výkazy o dlužných příspěvcích, jejichž vykonatelnost potvrdila administrativní vrchnost, jsou exekucním titulem podle §u 1, bodu h), zák. čl. LX. z roku 1881 a §u 31 zák. čl. LIV. z roku 1912.

§ 10.

O sporech mezi správním výborem se strany jedné a mezi bratrskými pokladnami aneb zaměstnavateli se strany druhé rozhoduje konečně úřad župní, vyslechnuv vládní komisiariát pro báňské a hutnické záležitosti v Bratislavě.

§ 11.

Koncem každého roku podá správní výbor ministru veřejných prací zprávu o svém hospodářství.

§ 12.

Příslušníkům cizího státu, kteří mají trvalé bydliště v cizině, náleží mimořádné přídatky podle tohoto zákona jen tehdy, zachovávají-li jejich stát vůči příslušníkům československým vzájemnost.

§ 13.

Zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení se zpětnou platností od 1. července 1920. Ustanovení, jež poskytují větších výhod, zůstávají tímto zákonem nedotčena. Vláda se zmocňuje ustanovit nařízením dobu, kdy tento zákon pozbude opět účinnosti.

§ 14.

Ministru veřejných prací se ukládá, aby, dohodna se s ministrem sociální péče, zákon tento provedl.

Zároveň se vláda zmocňuje, aby působnost zákona ze dne 30. června 1921, č. 248 Sb. z. a n., o dalším prozatímním zvýšení zaopatřovacích platů hornických, rozšířila nařízením i na Slovensko a Podkarpatskou Rus a při tom také provedla změny jednotlivých ustanovení po případě nezbytně potřebné.

T. G. Masaryk v. r.

Černý v. r.

Dr. Kovařík v. r.

304.

Zákon ze dne 12. srpna 1921

o zabírání budov neb jejich částí pro účely veřejné.

Národní shromáždění republiky československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

(1) Politický úřad II. stolice, na Slovensku a v Podkarpatské Rusi župní úřad, může (jako zabírací úřad), pokud není vhodných místností, zabrat k užívání budovy neb i jednotlivé místnosti pro účely veřejné a pokud toho žádá veřejný zájem, i pro účely obytné, jakož i pro přesídlení uživatelů budov nebo místností zabraných podle tohoto zákona.

(2) S budovami neb místnostmi mohou býti k užívání zabrány v rozsahu nutně potřebném pro účel, pro nějž se zabírá:

a) dvůr, zahrada neb jiný pozemek, který s nimi tvoří jeden celek tím, že slouží účelu v nich sledovanému,

b) zařízení budov neb místností. Zařízení může býti zabráno jen, je-li v den, kdy bylo doručeno pozvání k šetření, ve vlastnictví vlastníka budovy neb uživatele budovy nebo místností, dále pokud ho vlastník budovy zcela nebo z části zabrané neb uživatel budovy neb místností nezbytně nepotřebuje ku provozování dosavadní hospodářské činnosti neb účelu, který dosud sledoval v zabraném předmětu, a pokud nejde o zařízení umělecky neb historicky cenné, kteréž může býti toliko výjimečně zabráno k reprezentačním účelům veřejným.

(3) Ze zabírání jsou vyloučeny:

1. Místnosti trvale sloužící správě budovy nebo správě hospodářského celku, k němuž budova náleží a pak místnosti, jež slouží jako provozovny živnostenské, řemeslné, obchodní nebo průmyslové,

2. obytné nájemní domy,

3. jediný trvalý byt vlastníka v rozměru přípustném dle zákona ze dne 30. října 1919, č. 592 Sb. z. a n., o zabírání bytů obcemi, a případných dalších změn jeho,

4. budovy a pozemky fondů státem spravovaných, jakož i budovy železnic vůbec,

5. stavby, pro které bylo uděleno povolení k užívání po 1. lednu 1919,

6. budovy nebo místnosti, jichž majetníci neb uživatelé zřídili aneb se pravoplatně zavázali zříditi náhradní místnosti podle zákona o zabírání bytů obcemi,

7. budovy a zařízení, sloužící k účelům kulturně vzdělávacím a sociálně svépomocným,

8. budovy a části budov, v nichž umístěny jsou ústavy léčebné a lidumilné, jakož i ústavy sloužící veřejnému zdravotnictví.

§ 2.

(1) Je-li v zabraných budovách neb místnostech umístění dosavadních uživatelů a zároveň uspokojení účelu, pro nějž se zabírá, nemožné i při nejhospodárnějším jich využití, mohou uživatelé zabraných budov neb místností žádati, aby jim byly přiděleny náhradní místnosti, kteréž by vyhověly účelům, jež v nich byly sledovány, pokud možno v dřívějším rozsahu a jde-li o byt, v rozsahu přípustném podle zákona o zabírání bytů obcemi.

(2) Zabírací úřad jest oprávněn určití místnosti, které mají býti dosavadnímu uživateli ponechány k užívání neb ku sledování účelu, jemuž zabraná budova sloužila a případně určití též počet služebnictva, jež nutno nezbytně ubytovati v zabrané budově pro osobní potřebu dosavadního uživatele budovy a pro opatrování místností mu ponechaných.

(3) Při výběru náhradních místností musí zabírací úřad v rámci předchozího odstavce dbáti toho, aby přesídlením do nich nebylo zmařeno další provozování hospodářské činnosti uživatelů (§ 1, odst. 3., bod 1.) neb sledování účelu, jemuž zabrané místnosti sloužily.

(4) Odmítnou-li uživatelé přijmouti náhradní místnosti, jež této podmínce vyhovují, mají nárok pouze na peněžitou náhradu hospodářských škod, způsobených jim zabráním (§ 4, odst. 6. a 7.).

§ 3.

(1) O zabrání rozhodne zabírací úřad po šetření provedeném s vlastníkem a uživateli předmětů, o něž jde, neb jejich zplnomocněnými zástupci a se zástupci příslušných úřadů a zájemníků.

(2) Předmětem šetření jsou skutkové okolnosti pro rozhodnutí důležité. Všem zájemníkům musí býti při tom poskytnuta příležitost, aby se o nich vyjádřili.

(3) Nedostaví-li se strana neb její zplnomocněný zástupce k řízení přes řádné pozvání, provede se řízení v její nepřítomnosti.

(4) Byl-li zabrán byt, zabraný dříve podle zákona ze dne 30. října 1919, č. 592 Sb. z. a n., jest obci (společnému bytovému úřadu) nahraditi výlohy s původním zabráním spojené.

(5) Jde-li o budovy umělecky neb historicky cenné, jest třeba kromě toho před jejich zabráním opatřiti souhlas příslušného státního památkového úřadu.

(6) Zabírací nález musí obsahovati:

1. Označení předmětu zabrání dle §u 1, odst. 2. (budova, místnost, pozemek, zařízení),

2. označení veřejného účelu, pro nějž se zabírá,

3. zabírá-li se pro účely obytné, vyznačení veřejného zájmu,

4. opatření o ubytování dosavadních uživatelů neb o náhradních místnostech pro účel, jenž byl v zabraném předmětu sledován (§ 2, odst. 1.),

5. případný výrok, že straně přísluší pouze peněžitá náhrada (§ 2, odst. 4.).

(7) Rozhodnutí budiž dodáno vlastníku a uživatelům zabraných předmětů, jimž přísluší do 8 dnů právo stížnosti k ministerstvu veřejných prací, jakož i zájemníkům, k jichž žádosti se zabírá.

(8) Je-li veřejný účel, pro nějž se zabírá, plněn někým jiným než státní správou, jest zabírací úřad oprávněn žádati ještě před zabráním složení jistoty za výlohy, jež státní správě zabráním vzejdou.

§ 4.

(1) Jakmile zabírací úřad vlastníku neb uživateli zabíraného předmětu oznámí, že bude o tomto předmětu zavedeno řízení podle tohoto zákona, jest nakládání vlastníka i uživatele tímto předmětem bez souhlasu ministerstva veřejných prací neplatno.

(2) Zabráním pozbývají uživatelé zabraných předmětů práva jich užívati.

(3) Zabírací úřad má právo zabrané předměty pro účely v §u 1 vyjmenované pronajmouti. Na pronájem nevztahuje se po dobu zabrání ustanovení o ochraně nájemníků.

(4) Zabírací úřad má dále právo v zabraných místnostech na svůj náklad provést stavební úpravy, avšak jen v mezích nejnutnější potřeby, vyslechna o tom vlastníka budovy. V tomto směru přísluší zabíracímu

úřadu práva vyhrazená zákonem stavební-kovi.

(5) Ke stavebním úpravám budov a místností umělecky a historicky cenných jest třeba opatřiti před jejich provedením dobrozdání příslušného státního památkového úřadu.

(6) Zabírací úřad jest povinen vlastníku a uživateli zabraných předmětů poskytnouti přiměřenou peněžitou náhradu za veškeré prokázané hospodářské újmy, jež vlastník neb uživatel zabráním utrpěl.

(7) Též nahradí se náklad vzniklý při přesídlení a při vrácení zabraného předmětu a jiné prokázané majetkové újmy, vzniklé přesídlením. Naproti tomu přihlédne se k odškodnění, jež bylo dáno v přidělených náhradních místnostech.

(8) Pronajme-li zabírací úřad zabrané předměty dle ustanovení odst. 3. tohoto paragrafu, jsou nájemci povinni jemu nahraditi veškeré výlohy, které musil dle předchozího odstavce vlastníku neb uživatelům zaplatiti.

(9) Nedojde-li mezi zabíracím úřadem a vlastníkem neb uživatelem zabraných předmětů k dohodě o výši náhrady, rozhodne o ní v nesporném řízení okresní soud, v jehož obvodu jest zabraný předmět; kdyby zabránění stalo se pro tento okresní soud, provede řízení onen okresní soud, který na návrh deleguje vrchní zemský soud (súdna tabule). Soud vyšetřiv poměry a je-li třeba, vyslechnuv znalce, určí usnesením náhradu podle volného uvážení.

(10) Soud rozhoduje také podle volného uvážení dle zásad civilního řádu soudního, má-li útraty soudní hraditi jedna strana, neb mají-li se útraty soudní rozdělit mezi strany a v jakém poměru.

(11) Na Slovensku a v Podkarpatské Rusi provádí se soudní řízení dle uherského zákonného čl. XLI. z roku 1881.

(12) Řízení o náhradě nemá vlivu na řízení o zabránění.

§ 5.

Zabránění předmětů trvá, i když se změní jejich vlastník.

§ 6.

Nebylo-li jinak ujednáno mezi zabíracím úřadem a vlastníkem, převezme udržování a správu zabraných předmětů zabírací úřad, který hradí výdaje s tím spojené. Na tyto výdaje a na odškodnění za vedení správy jest

hleděti při ustanovení peněžitě náhrady podle §u 4, odst. 6.

§ 7.

(1) Při vrácení nutno zabrané předměty uvést do původního stavu, není-li jiného ujednání. Úpravu a stavební změny, které jsou pro vlastníka zabraného předmětu zřejmě k velikému prospěchu a nejsou v odporu s dřívějším způsobem jeho užívání, musí vlastník předmětu zabíracímu úřadu nahraditi, a to podle hodnoty v době vrácení, nikoliv však více nežli skutečný náklad. Nedohodnou-li se strany, rozhodne soud v § 4 jmenovaný podle zásad téhož paragrafu.

(2) Vrací-li se zabrané zařízení, budiž na žádost vlastníka přihlíženo ke znehodnocení jeho, které by nebylo nastalo, kdyby věc nebyla zabrána.

§ 8.

Nezabere-li zabírací úřad zařízení budovy neb místnosti, jest vlastník zařízení povinen je na své nebezpečení odkliditi. Pro to vykáže mu zabírací úřad potřebné místnosti v zabrané budově a nemá-li vlastník v budově bytu, i další místnosti, je-li jich nezbytně třeba k dohledu a k opatrování zařízení.

§ 9.

Zabírací úřad jest oprávněn vzdáti se kdykoli zabraných předmětů.

§ 10.

(1) Podle tohoto zákona mohou býti zabrány i předměty od státní správy již najaté.

(2) Zabráním ruší se dosavadní smlouvy nájemní státní správou uzavřené.

(3) Smlouvy nájemní o zabraných předmětech uzavřené mezi jinými stranami, pozbývají platnosti po dobu zabránění, aniž se tím prodlužuje původní doba smluvní.

(4) Nárok na náhradu škody z tohoto důvodu jest vyloučen.

§ 11.

(1) Kdo maří jakýmkoli způsobem řízení o zabránění předmětů dle tohoto zákona, může býti potrestán politickým úřadem I. stolice (administrativní policejní vrchností) a tam, kde je státní policejní úřad, tímto úřadem, peněžitou pokutou do 5000 Kč nebo vězením do 6 neděl, pokud nejde o těžší čin trestný podle trestních zákonů.

(2) Tyto tresty mohou býti uloženy také zároveň.

§ 12.

Provedením tohoto zákona pověřuje se ministr veřejných prací.

§ 13.

Zákon tento nabývá účinnosti dnem vyhlášení. Tímto dnem pozbývají současně platnosti zákony ze dne 11. června 1919, č. 332 Sb. z. a n., a ze dne 19. března 1920, č. 180 Sb. z. a n. Zabráni budov a místností, provedená podle těchto zákonů, zůstávají v platnosti; pokud o nich nebylo ještě s korečnou platností rozhodnuto, dlužno je posuzovati podle tohoto nového zákona.

T. G. Masaryk v. r.

Černý v. r.

Dr. Kovařík v. r.

305.

**Zákon ze dne 12. srpna 1921,
kterým se vydávají prozatímní ustanovení
o veřejných notářích na Slovensku a v Pod-
karpatské Rusi.**

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Do jednoho roku od účinnosti tohoto zákona může na území bývalého státu uherského ministr spravedlnosti zbaviti úřadu veřejné notáře, kteří nejsou způsobilí vykonávati úřad československého veřejného notáře.

Postižený má právo, aby do 14 dnů po dodaném rozhodnutí takovém podal u ministerstva spravedlnosti rozklad, jenž však nemá účinku odkladacího. Rozhoduje o něm ministr spravedlnosti. Proti každému rozhodnutí přísluší postiženému právo stížnosti k nejvyššímu správnímu soudu.

§ 2.

Ve lhůtě jednoho roku od účinnosti tohoto zákona může ministr spravedlnosti ze služebních důvodů veřejného notáře přeložiti na jiné místo služební.

§ 3.

Zákon tento nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

§ 4.

Provésti tento zákon ukládá se ministru spravedlnosti.

T. G. Masaryk v. r.

Černý v. r.

Dr. Popelka v. r.

306.

**Zákon ze dne 12. srpna 1921
o zřízení „Nadání Arnošta Denise“.**

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

K trvalému uctění památky Arnošta Denise a k podpoře našich vědeckých styků s cizinou zřizuje se „Nadání Arnošta Denise“.

§ 2.

Nadání budiž uskutečněno:

1. Založením stálé stolice pro dějiny Slovanů a jejich vzdělanosti se zvláštním zřetelem k dějinám československého státu při universitě v Paříži, výslovně označené jako „Chaire Ernest Denis, Fondation de la République Tchecoslovaque“,

2. koupí domu č. 9 v rue Michelet v Paříži pro účely Slovanského ústavu studijního (Institut d'Études Slaves),

3. mimořádným příspěvkem na vybavení tohoto ústavu.

§ 3.

K zřízení „Nadání Arnošta Denise“ věnuje se v hotovosti 1,000.000 franků.

§ 4.

Provedením zákona pověřuje se ministr školství a národní osvěty, jakož i ministr věcí zahraničních.

§ 5.

Účinnosti nabývá tento zákon dnem vyhlášení.

T. G. Masaryk v. r.

Černý v. r.

Dr. Šusta v. r.

Dr. Beneš v. r.